

PRACE NAUKOWE

KULTURA FIZYCZNA

ZESZYT III

Pod redakcją
Joanny Rodziewicz-Gruhn
i Eligiusza Małolepszego

WYDAWNICTWO
WSP
CZĘSTOCHOWA

**WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA
CZĘSTOCHOWA 2000**

PRACE NAUKOWE

KULTURA

FIZYCZNA

ZESZYT III

Pod redakcją
Joanny Rodziewicz-Gruhn
i **Eligiusza Małolepszego**

**WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA
CZĘSTOCHOWA 2000**

Recenzenci

**Andrzej MALINOWSKI
Henryk MIERZWIŃSKI
Wiesław PILIS**

Redaktorzy naukowci

**Joanna RODZIEWICZ-GRUHN
Eligiusz MAŁOLEPSZY**

Redaktor

Stanisław PODOBIŃSKI

Komitet Redakcyjny

**Zygmunt BAK, Janusz BERDOWSKI, Marek CETWIŃSKI (przewodniczący),
Romuald DERBIS, Joanna GROCHOWSKA, Mieczysław HŁOND, Jadwiga KNOP,
Maria KONIECZNA-MICHALSKA, Stanisław PODOBIŃSKI (redaktor
naczelny), Henryk POPOWSKI, Aleksander ŻAKOWICZ**

Korektorzy

Mirosław ŁAPOT

Radosław S. PODOBIŃSKI

236 113

**Przekład streszczeń
Andrzej WĄTROBA**

Projekt okładki i łamanie

Renata LENKOW

ISBN 83 - 7098 - 796 - 6

ISSN 1505 - 4241

©Copyright by Joanna Rodziewicz-Gruhn, Eligiusz Małolepszy Wydawnictwo WSP w Częstochowie 2000

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie 2000.
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel./fax (034) 3 614 854.
Wyd. I. B5. Nakład 300 egz. Ark. druk 11,75.

Druk i oprawa:

Akademickie Centrum Graficzno-Marketingowe Lodart S.A.
93-005 Łódź, ul. Wólczarska 223, tel./fax (0 42) 681 84 27

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
CZEŚĆ I. ELEMENTY REKREACJI FIZYCZNEJ, HISTORII I ORGANIZACJI KULTURY FIZYCZNEJ	
Mirosław Ponczek, Teresa Drozdek-Malolepsza, Eligiusz Malolepszy	
Działalność narodowa i społeczno-polityczna Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w latach 1867-1997 (zarys problematyki)	9
Eligiusz Malolepszy	
Z dziejów organizacji i zarządzania kulturą fizyczną w Polsce w latach 1918-1939	23
Mirosław Ponczek	
Z międzywojennych dziejów Klubu Sportowego „HR. Renard” w Sosnowcu	29
Eligiusz Malolepszy	
Działalność Częstochowskiego Podokręgowego Związku Piłki Nożnej w latach 1928-1939 (zarys dziejów)	43
Mirosław Ponczek	
Nieznany śląski olimpijczyk Jerzy Gryt (zarys życiorysu sportowego)	53
Zbigniew Szafkowski	
Polscy olimpijczycy wywodzący się z Kresów Wschodnich	57
Bożena Maksimowska	
Klasy i szkoły sportowe oraz szkoły mistrzostwa sportowego w Polsce	67
Andrzej Nowakowski	
Propozycje zmian modelu organizacyjnego kultury fizycznej w Polsce z 1981 r. Karta z najnowszych dziejów kultury fizycznej	83
Mariusz Gizowski	
Emblematy klubów sportowych w Polsce	89
Teresa Banaszekiewicz	
Szanse promowania rekreacji w deklaracjach nauczycieli	93

CZĘŚĆ II. PROBLEMY PROMOCJI ZDROWIA, ROZWOJU I WYSIŁKU FIZYCZNEGO

Andrzej Malinowski

Tendencje przemian budowy ciała dzieci i młodzieży Poznania w latach 1976-1996 105

Joanna Rodziewicz-Gruhn

Stan rozwoju fizycznego studentek pedagogiki WSP w Częstochowie w świetle badań realizowanych w 1998 roku 111

Bożena Makowska

Aktywność ruchowa dziewcząt w czasie menstruacji 117

Joanna Rodziewicz-Gruhn, Anna Błasiak, Dorota Zarzeczna

Zainteresowanie rekreacją ruchową kobiet studiujących zaocznie 127

Maria Nowak

Styl życia dzieci i młodzieży zrzeszonej w amatorskim ruchu artystycznym 135

Barbara Ignar-Golinowska, Agnieszka Kucharska

Wychowanie fizyczne w szkołach podstawowych średniej wielkości. Uwarunkowania a realizacja 147

Elżbieta Huk-Wieliczuk, Helena Popławska, Jerzy Saczuk

Znajomość wpływu stanu środowiska naturalnego na zdrowie młodzieży województwa białkopodlaskiego 167

Weronika Wrona-Wolny, Krystyna Duško

Postawy deklarowane a rzeczywiste wobec palenia tytoniu wśród studentów Akademii Wychowania Fizycznego 177

Noty o Autorach 187

Wstęp

Niniejszy zeszyt jest trzecim z kolei z serii wydawniczej „Prace Naukowe WSP w Częstochowie — Kultura Fizyczna”. W dotychczasowych numerach w większości były publikowane prace naukowców z różnych ośrodków krajowych i zagranicznych.

Przyjmujemy artykuły dotyczące problemów:

- **Organizacji i zarządzania kulturą fizyczną,**
- **Historii kultury fizycznej,**
- **Uwarunkowań rozwoju biologicznego, sprawności i zdrowia,**
- **Rekreacji i aktywności fizycznej dzieci, młodzieży i dorosłych,**
- **Zachowań prozdrowotnych i stylu życia,**
- **Edukacji zdrowotnej i ekologicznej.**

W końcu zeszytu zamieszczamy informacje o miejscu pracy autorów i wymagania redakcyjne.

Recenzentom dziękujemy za Ich pracę i cenne uwagi, które bardzo nam pomogły.

Dziękujemy za współpracę dotychczasowym autorom i wyrażamy nadzieję na poszerzenie ich kręgu.

Joanna Rodziewicz-Gruhn, Eligiusz Małolepszy

NOTY O AUTORACH

Cz. I.

Teresa Banaszekiewicz dr, adiunkt w Zakładzie Wczesnej Edukacji Dziecka WSP w Częstochowie.

Teresa Drozdek-Małołepsza, dr, adiunkt w Instytucie Pedagogiki Społecznej WSP w Częstochowie.

Mariusz Gizowski, dr, adiunkt w Katedrze Nauk Humanistycznych Akademii Wychowania Fizycznego w Gdańsku.

Bożena Maksimowska, dr, zastępca kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu ds. Sportowych Uniwersytetu w Białymstoku.

Eligiusz Małołepszy, dr, adiunkt w Zakładzie Kultury Fizycznej WSP w Częstochowie.

Andrzej Nowakowski, dr hab., prof. nadzw. w Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej oraz Wyższej Szkole Języków Obcych i Ekonomii w Częstochowie.

Mirosław Ponczek, dr hab. kierownik Katedry Nauk Humanistycznych Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach.

Zbigniew Szafkowski, dr, adiunkt w Instytucie Wychowania Fizycznego i Sportu w Gorzowie Wielkopolskim, AWF w Poznaniu.

Cz. II

Anna Blasiak, mgr, asystent w Zakładzie Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Krystyna Duśko, Zakład Wychowania Zdrowotnego Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie.

Elżbieta Huk-Wieliczuk, dr, adiunkt w Zakładzie Higieny i Medycyny Sportu Instytutu Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej.

Barbara Ignar-Golinowska, dr, kierownik Samodzielnej Pracowni Higieny Szkolnej, Państwowy Zakład Higieny w Warszawie.

Agnieszka Kucharska, Samodzielna Pracownia Higieny Szkolnej, Państwowy Zakład Higieny w Warszawie.

Bożena Makowska, dr, adiunkt w Zakładzie Wychowania Zdrowotnego Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie.

Andrzej Malinowski, prof. dr hab., profesor w Katedrze Wychowania Fizycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze.

Maria Nowak, dr, adiunkt w Zakładzie Gimnastyki Akademii Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wielkopolskim.

Helena Popławska, dr, adiunkt w Zakładzie Biologii i Antropologii Instytutu Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej.

Joanna Rodziewicz-Gruhn, dr, adiunkt w Zakładzie Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Jerzy Saczuk, dr, Instytut Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej.

Weronika Wrona-Wolny, dr, kierownik Zakładu Wychowania Zdrowotnego Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie.

Dorota Zarzeczna, mgr, asystent w Zakładzie Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

